
Master in de filmstudies en de visuele
cultuur (master na master)
Universiteit Antwerpen

14 november 2006

Toets Nieuwe Opleiding

NVAO Toetsingsrapport

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Inleiding en verantwoording	5
	2.1 Inleiding en verantwoording	5
	2.2 Samenstelling commissie	5
	2.3 Werkwijze commissie	5
	2.4 Totstandkoming domeinspecifiek referentiekader	5
	2.5 Overwegingen NVAO omtrent werkwijze commissie	6
3	Beschrijving van de opleiding	8
4	Beoordeling per onderwerp en facet	9
	4.1 Doelstellingen opleiding	9
	4.2 Programma	11
	4.3 Inzet personeel	15
	4.4 Voorzieningen	17
	4.5 Interne kwaliteitszorg	19
	4.6 Continuïteit	20
5	Overzicht oordelen NVAO	21
6	Opmerkingen en bezwaren van instelling	22
	Bijlage 1 : Samenstelling commissie	23

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 9 juni 2006 heeft de Universiteit Antwerpen bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna: NVAO) een aanvraag Toets nieuwe opleiding ingediend voor de Master in de filmstudies en de visuele cultuur (master na master).

De NVAO heeft voor de beoordeling van de aanvraag in juni 2006 een commissie van deskundigen ingesteld. Op 24 augustus heeft de commissie een locatiebezoek gebracht aan de instelling. De beoordeling van de commissie is verricht aan de hand van het Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005). Op 14 september heeft de commissie haar adviesrapport aan de NVAO bezorgd.

De samenvattende conclusie van dat advies luidt:

"Het panel beoordeelt de aanvraag voor de oprichting van een master na master Filmstudies en Visuele Cultuur in haar geheel en in al haar onderdelen positief. De opleiding op zichzelf is nieuw, maar zij kan voortbouwen op een sinds 2003 bestaande GAS-opleiding Filmstudies en Beeldcultuur en de daarin opgebouwde expertise en ervaringen ten volle benutten.

De doelstellingen op het vlak van kennis, vaardigheden en attitudes zijn aangepast aan het niveau en de oriëntatie van de opleiding. Aan de domeinspecifieke eisen kan gezien de internationale onderzoekservaring en kennis van bestaande opleidingen zeker voldaan worden. Wel dient de verhouding tussen filmstudies en visuele cultuur ook naar toekomstige studenten duidelijk gecommuniceerd te worden en vragen de ambities in verband met aansluiting aan de praktijk in het relevante beroepenveld, die vanuit de diversiteit in de instroom interessante mogelijkheden openen, niet te onderschatten inspanningen.

Het programma voldoet in zijn geheel aan de gestelde eisen, ook al is de aanvraag nog niet op alle punten even sterk onderbouwd. De academische oriëntatie staat door de directe relatie van de stafleden met het onderzoek en het betrekken van de studenten daarbij buiten kijf. Verbanden met de actuele praktijk van de relevante beroepenvelden vragen versterkte aandacht. De relaties tussen de doelstellingen en het programma, werk- en toetsvormen worden duidelijk gepresenteerd, maar de grote ambities inzake combinatie van filmstudies en visuele cultuur worden in het programma nog niet helemaal gerealiseerd. De inhoudelijke samenhang, die in het programma zeker aanwezig is, kan explicieter gemaakt worden. Het blijft wel een uitdaging om zowel inhoudelijk als organisatorisch studenten met erg verschillende vooropleidingen een consistent programma aan te bieden, met een gelijke en gelijkverdeelde studielast.

Het belang dat de opleiding hecht aan de 'masterproef', wordt weerspiegeld in de intensieve begeleiding, die ook kwalitatief hoogwaardige resultaten mogelijk maakt.

Uit de curricula van het aanwezige personeel blijkt duidelijk dat zij in staat zijn om te voldoen aan de eisen inzake academische gerichtheid en kwaliteit. Samen met het verwachte en nog aan te werven personeel moeten zij ook kwantitatief voldoende sterk zijn om de opleiding te dragen.

Op het vlak van de voorzieningen ziet het panel geen problemen opduiken. De opleiding wordt in een volledig nieuw gebouw gehuisvest en kan profiteren van de daar sowieso voorziene materiële voorzieningen.

Inzake studiebegeleiding heeft de Universiteit Antwerpen een stevig systeem uitgebouwd, waaraan ook de opleiding haar bijdrage levert. Bij de docenten blijkt een sterke studentgerichtheid.

Ook het systeem van interne kwaliteitszorg van de Universiteit Antwerpen is degelijk uitgebouwd, maar moet nog verder geïmplementeerd worden. Op het niveau van de opleiding is het kwaliteitsbewustzijn zeker aanwezig, maar er wordt nog sterk informeel gewerkt. De intentie is er echter om meer structureel te werken, ook met externe betrokkenen.

De condities voor continuïteit zijn aanwezig, zowel wat afstudeergarantie als wat investeringen (voor zover nodig) en financiële voorzieningen betreft. Er is een duidelijk commitment vanuit de faculteit om de opleiding in stand te houden en ze daarvoor de nodige middelen ter beschikking te stellen.

Samenvattend stelt het panel dat het alle voorwaarden vervuld ziet om de opleiding succesvol in te richten. Zijn vertrouwen wordt versterkt door de zeer constructieve en op verbetering gerichte houding van de verantwoordelijken, die daarbij kunnen rekenen op een geëngageerde Onderwijscommissie die een duidelijk sturende en bewakende rol speelt."

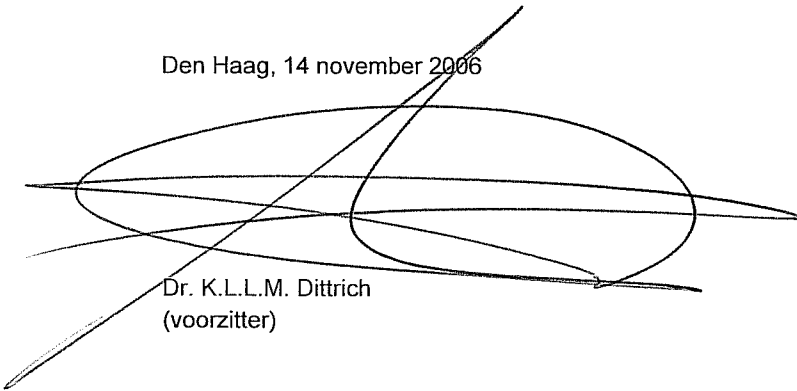
Besluit van de NVAO

betreffende de toetsing van de opleiding Master in de filmstudies en de visuele cultuur (master na master) van de Universiteit Antwerpen;

De NVAO,
na beraadslaging,
besluit:

met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt besloten tot de positieve beoordeling van de aanvraag toets nieuwe opleiding Master in de filmstudies en de visuele cultuur (master na master) van de Universiteit Antwerpen op grond van de redenen aangegeven in het toetsingsrapport. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen.

Den Haag, 14 november 2006

Dr. K.L.L.M. Dittrich
(voorzitter)

2 Inleiding en verantwoording

2.1 Inleiding en verantwoording

Bij brief d.d. 2 juni 2006 heeft prof. dr. F. van Loon, rector van de Universiteit Antwerpen (hierna: UA) bij de Nederlands – Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna NVAO) een aanvraag 'Toets nieuwe opleidingen', als bedoeld in titel I, hoofdstuk 3, afdeling 2, onderafdeling 3 van het Decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, hierna structuurdecreet (B.S. 14.08.2003), voor de opleiding Master in de filmstudies en de visuele cultuur (master na master) ingediend. Bij deze aanvraag werd een uitgebreid informatiedossier gevoegd.

De NVAO heeft voor de beoordeling van de aanvraag een commissie van deskundigen samengesteld op 27 juni 2006.

2.2 Samenstelling commissie

- dr. Renée Van de Vall, universitair hoofddocent aan de Universiteit Maastricht - Faculteit der Cultuurwetenschappen;
- prof. dr. Frank Kessler (voorzitter), Hoogleraar film- en televisiegeschiedenis - Universiteit Utrecht/ Instituut Voor Media & Re/presentatie;
- de heer Luc Pien, Belgisch regisseur/producer - Docent aan de Katholieke Hogeschool Limburg / Media & Design Academie te Genk als filmanalist.

Vanuit de NVAO wordt deze Commissie ondersteund door de heren Jorrit Snijder en Wim de Boer, die tevens fungeerden als procescoördinator. Prof. dr. Marc Van de Velde fungeerde als extern secretaris.

Door de aanstelling van deze personen zijn volgende deskundigheden in de schoot van de Commissie verenigd:

- domeindeskundigheid: mevrouw Van de Vall de heren Kessler en Pien hebben een ruime internationale ervaring inzake Filmwetenschappen en publiceerden over dit vakgebied (zie de c.v.'s van de commissieleden in bijlage 1);
- onderwijsdeskundigheid: de heren Kessler en Pien en mevr. Van de Vall zijn respectievelijk als hoogleraar, docent en universitair hoofddocent verbonden (geweest) aan diverse instellingen van hoger onderwijs; de heer Van de Velde vervulde verschillende functies waaruit zijn deskundigheid blijkt op het gebied van onderwijskunde hoger onderwijs en kwaliteitszorg.

2.3 Werkwijze commissie

De beoordeling werd verricht aan de hand van het 'Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen', zoals vastgesteld door het bestuur van de NVAO op 14 februari 2005 en ter bekrachtiging voorgelegd aan de Vlaamse regering.

Een eerste werkvergadering van de commissie vond plaats op 23 augustus 2006. Tijdens deze vergadering werd het dossier uitvoerig besproken, werden concrete afspraken gemaakt m.b.t. de te volgen werkwijze en werden in functie van het locatiebezoek op 24 augustus 2006. Het programma voor dit bezoek werd vooraf naar de instelling verstuurd (zie

bijlage 3 van het informatiedossier). Vooraleer de commissie sprak met verschillende betrokkenen, was er een besloten vergadering.

Op basis van de beoordeling van het informatiedossier, de bijkomende informatie en het locatiebezoek werd een concept-adviesrapport opgesteld en ter beoordeling naar alle commissieleden gestuurd op 28 augustus 2006. De feedback werd verwerkt en het eindresultaat werd opnieuw ter beoordeling aan de commissieleden gestuurd. Het definitieve adviesrapport werd naar de NVAO gestuurd op 14 september 2006.

De commissie heeft alle beschikbare informatie uitvoerig besproken en kritisch beoordeeld aan de hand van het beoordelingskader van de 'Toets Nieuwe opleidingen' en de daarin opgenomen onderwerpen, facetten en criteria. Per facet is een oordeel gegeven. Op basis van deze beoordelingen per facet werd per onderwerp eveneens een globale beoordeling gegeven. De commissie heeft deze conclusies in volledige onafhankelijkheid gevormd.

2.4 Totstandkoming domeinspecifiek referentiekader

De UA geeft aan dat de elf kerncompetenties van de master na master wat domeinspecifieke eisen betreft, bewust zijn afgestemd op nationale en internationale standaarden. Zowel in de kennisniveaus (kennis, inzicht, toepassing, analyse, synthese en evaluatie) als in de vaardigheden (wetenschappelijke, sociale en communicatieve) en attitudes richten ze zich op het specifieke veld van filmstudies en visuele cultuur. De docenten in de Onderwijscommissie Filmstudies en Beeldcultuur hebben deze kerncompetenties afgelijnd vanuit hun internationale onderzoekservaring en hun engagementen in internationale wetenschappelijke netwerken (zie bijlage 2. CV's docenten) in combinatie met de studie van buitenlandse curricula. Zowel op gebied van kennis, vaardigheden en attitudes sluiten de kerncompetenties aan bij de nationale en internationale eisen van de wetenschappelijke discipline.

Het programma is geïnspireerd op internationale voorbeelden (NL, GB), maar houdt toch rekening met de specifieke context in Vlaanderen, namelijk het feit dat er geen volledig uitgewerkte initiële master bestaat op gebied van filmstudies. Dit impliceert dat voor een deel van de studenten de inleidende module noodzakelijk is.

Na het bestuderen van het informatiedossier en de hoorzitting heeft de commissie het door het instellingsbestuur ontwikkelde referentiekader aanvaard.

Het referentiekader is beschreven in het adviesrapport (rubriek 4.1).

2.5 Overwegingen NVAO omtrent werkwijze commissie

De NVAO heeft vastgesteld:

- dat de werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de aanvraag Toets nieuwe opleiding van Master in de filmstudies de visuele cultuur (master na master) van de Universiteit Antwerpen zorgvuldig en gedegen is geweest. De gevolgde werkwijze en procedure alsmede geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;

- dat de commissie haar oordeel heeft opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke toetsingskader en de daarbij behorende beslisregels heeft gevolgd. Op het niveau van de facetten zijn de analyses van de commissie duidelijk en consistent, en ze leiden tot heldere conclusies. Op het niveau van de onderwerpen zijn de oordelen over de facetten op juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies.
- dat de commissie hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader heeft vastgesteld;
- dat het kwaliteitsoordeel bij de toetsing - voor zover relevant - mede gebaseerd is op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein.
- dat de commissie in haar advies een aantal kritische kanttekeningen heeft opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.
- dat bij accreditatie van deze opleiding er in de toekomst op gelet moet worden dat de brede instroom geen belemmering vormt om de doelstellingen op MA niveau te behalen. De commissie constateert dat er op dit moment voldoende waarborgen zijn om het gewenste eindniveau te halen, een toekomstige commissie moet bezien of dit wordt gerealiseerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het advies over de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

3 Beschrijving van de opleiding

Naam instelling:	Universiteit Antwerpen (UA)
Adres instelling:	Korte Nieuwstraat 33, 2000 Antwerpen
Aard van de instelling:	Ambtshalve geregistreerde instelling.
Vestiging:	Sint-Jacobstraat 2, BE-2000 Antwerpen
Naam opleiding:	filmstudies en de visuele cultuur
Niveau en oriëntatie:	master na master
Afstudeerrichtingen:	N.v.t.
Onderwijstaal :	Nederlands (met mogelijk enkele keuzevakken in het Engels)
Studiegebied:	Politieke en Sociale Wetenschappen / Taal- en Letterkunde
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen:	Ja
Nieuwe opleiding in instelling:	Nee
Studieomvang:	60 ECTS
Graad:	master kwalificatie: in de filmstudies en de visuele cultuur
Titel die houders van de graad kunnen voeren:	Master
Voorziene start opleiding:	01/09/2007
Positief advies van de associatie waarvan de instelling desgevallend lid is:	ja
Positief oordeel over de macrodoelmatigheid:	ja (datum oordeel: 22 mei 2006)

4 Beoordeling per onderwerp en facet

Beschrijving van de toetsing door de NVAO van de ingediende aanvraag aan de hand van de 6 onderwerpen en de facetten uit het Toetsingskader.

4.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

Uit de aanvraag bleek dat aan de vereisten inzake niveau en oriëntatie in het toetsingskader in hoge mate wordt voldaan. Wel werd een aantal elementen niet expliciet vermeld, zoals het kunnen reflecteren op het eigen denken en werken en het kunnen vertalen van die reflectie naar de ontwikkeling van meer adequate oplossingen of het vermogen tot originaliteit en creativiteit met het oog op het continu uitbreiden van de kennis en inzichten en het samen kunnen werken in een multidisciplinaire omgeving. De gesprekken tijdens de site visit, zowel met docenten als studenten, en de inzage van syllabi en eindwerken uit de huidige GAS, waarop de nieuwe opleiding voortbouwt, overtuigden het panel ervan dat in het opleidingsprogramma ook aan die doelstellingen de nodige aandacht wordt besteed.

Oordeel van de commissie:

Het panel oordeelt dat de doelstellingen van de opleiding zowel qua niveau als qua oriëntatie voldoen en beoordeelt dit facet derhalve als voldoende.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De domeinspecifieke elementen zijn reeds in het algemeen referentiekader geïntegreerd, zodat hierop niet meer hoeft teruggekomen te worden.

Het panel wenst wel een kanttekening te maken bij de naamgeving van de opleiding, die een gelijke verdeling van de aandacht tussen film en visuele cultuur kan suggereren. De verantwoording ervan overtuigt, maar bij de uitwerking van het programma had het panel oorspronkelijk enige reserve. Die werd echter tijdens het bezoek weggewerkt. Uit nadere toelichting door de docenten blijkt immers dat de kern van de opleiding weliswaar bij film ligt, maar dat film hier niet eng geïnterpreteerd mag worden, maar gezien moet worden als een van de manifestaties van visuele cultuur en dat bovendien de visuele cultuur als zodanig in een aantal onderdelen direct of zijdelings aan bod komen.

Het panel acht het noodzakelijk dat deze visie duidelijk geformuleerd wordt bij de informatieverstrekking over het programma, zodat bij geïnteresseerde studenten daarover geen misverstanden kunnen ontstaan. Het begrip "visuele cultuur" in de titel verwijst dus in wezen naar het door de opleiding gekozen perspectief op het object film.

De internationale reputatie van een aantal docenten staat borg voor een voldoende afstemming op internationale standaarden.

Uit het programma en het studiemateriaal blijkt dat de opleiding aansluit bij vergelijkbare buitenlandse programma's.

De opleiding heeft duidelijk de ambitie om aan te sluiten op het beroepenveld, en daarbij met name interessante combinaties te realiseren tussen relevante velden die gekoppeld zijn aan de vooropleiding van studenten (vgl. economie, rechten,...). Het panel waardeert deze ambitie ten zeerste, maar wil erop wijzen dat veel aandacht en inspanningen vereist zijn om dit voornemen ook daadwerkelijk waar te maken.

Het panel vraagt aandacht voor de correcte interpretatie van de benaming van de opleiding en wijst op de inspanningen die nodig zijn om de aansluiting bij het beroepenveld te realiseren, maar is van oordeel dat deze opmerkingen een beoordeling van de domeinspecifieke doelstellingen als voldoende geenszins in de weg staan.

Oordeel van de commissie:

Het panel beoordeelt het facet 'Domeinspecifieke eisen' als voldoende.

Samenvattend oordeel onderwerp 1: Doelstellingen opleiding

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen

Aangezien de doelstellingen van de opleiding zowel wat het niveau en de oriëntatie als wat de domeinspecifieke eisen betreft als voldoende beoordeeld worden, krijgt ook het onderwerp doelstellingen van de opleiding als geheel een positief oordeel.

Overwegingen NVAO:

De NVAO stelt vast dat in het adviesrapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke grond de commissie dit onderwerp positief heeft bevonden. De NVAO onderschrijft het positieve oordeel van de commissie.

Conclusie NVAO:

Gelet op het bovenstaande beoordeelt de NVAO het onderwerp Doelstellingen opleiding als voldoende.

4.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

Hoewel de aanvraag niet expliciet ingaat op de operationalisering van de academische gerichtheid in het programma, is uit de beschrijving van de opleidingsonderdelen af te leiden dat aan de eisen van academische gerichtheid wordt voldaan en dat de opleiding aansluit bij de state of the art binnen de filmwetenschap:

- per opleidingsonderdeel wordt de verwevenheid met onderzoek en/of werkveldervaring van de lesgever vermeld, zodat de voorwaarden voor de vereiste interactie aanwezig zijn;
- uit de inhoudsbeschrijving van de onderdelen blijkt dat er aansluiting is bij ontwikkelingen in de relevante wetenschappelijke disciplines;
- in het bijzonder de masterproef waarborgt door zijn doelstellingen de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van het wetenschappelijk onderzoek

De relatie tussen onderzoek en onderwijs wordt expliciet nagestreefd; het panel stelt vast dat een directe relatie op meerdere plaatsen in de praktijk is gebracht doordat studenten meewerken aan onderzoek van docenten binnen de bestaande onderzoeksgroepen of dat onderzoek wordt ingebracht in de verschillende modules van de opleiding.

De opleiding sluit aan op de relevante beroepspraktijk, maar het panel wenst daarbij de aandacht te vestigen op twee punten: het zou aanbeveling verdienen studenten in de gelegenheid te stellen een stage te lopen. Het panel stelt vast dat de opleiding dit ook heeft overwogen, maar dat gezien de omvang en duur van de opleiding (60 ECTS; één jaar) de mogelijkheden hiertoe erg beperkt zijn. Toch wil het panel de opleiding in overweging geven om voor de studenten daartoe niet alleen binnen hun eindwerk, maar ook op andere manieren, eventueel extra-curriculair mogelijkheden te creëren. Dit zou voor studenten en opleiding ongetwijfeld een grote meerwaarde kunnen opleveren.

Voorts constateert het panel dat bij de studenten van de GAS-opleiding de behoefte bestaat om aan de oriëntatie naar het beroepsveld een meer structurele plaats in het programma te geven.

Oordeel van de commissie:

Het panel is van oordeel dat het programma aan de eisen van academische gerichtheid voldoet.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

In de aanvraag wordt op een heldere manier beschreven hoe de kerncompetenties in het programma gerealiseerd worden. Het panel moet wel constateren dat dat de grote ambities waarvan de opleiding in haar doelstellingen blijkt geeft niet allemaal gerealiseerd worden binnen het programma.

De aandacht voor beeld en visuele cultuur, die in naamgeving en doelstellingen gesuggereerd wordt, komt weliswaar als onderdeel van vakken en als mogelijkheid bij de verbredingsmodule aan bod, maar dit zou gezien de geformuleerde doelstellingen explicieter en nadrukkelijker kunnen of moeten gebeuren.

Hier is een rol weggelegd voor de Onderwijscommissie, die, zoals het panel uit de gesprekken heeft kunnen leren, een sterke sturende en bewakende rol vervult ten aanzien van de inhoud en het niveau van de verschillende modules en de aansluiting van het programma op de doelstellingen.

De eisen die aan de opleidingsonderdelen gesteld worden die van de inleidende module deel zullen uitmaken worden door studenten van de GAS-opleiding verschillend ervaren. Het panel dringt er bij de opleidingsverantwoordelijken op erover te waken dat die onderdelen aan de niveauvereisten van een master na master voldoen.

Ook dient er voldoende aandacht aan besteed te worden dat alle studenten, ongeacht hun vooropleiding en dus hun programma, al de nodige competenties verwerven en dat, meer algemeen, alle te verwerven competenties ook in het onderwijsproces aan bod komen.

Wat de gebruikte werk- en toetsvormen betreft mist het panel voor een deel een beredeneerde didactische opbouw in het programma en een concrete invulling van het concept begeleide zelfstudie.

Verder beveelt het panel aan dat de Onderwijscommissie de verscheidenheid aan gehanteerde toetsvormen (en -momenten) bewaakt en op elkaar afstemt.

Hoewel op een aantal detailpunten opmerkingen en aanbevelingen worden geformuleerd is het globale besluit van het panel dat het facet in zijn hoofdlijnen aan de eisen voldoet.

Oordeel van de commissie:

Het facet 'Eisen academische gerichtheid' wordt, rekening houdend met de hierboven gemaakte opmerkingen door het panel als voldoende beoordeeld.

Facet 2.3. Samenhang programma

De samenhang werd in de aanvraag vooral uitwendig beschreven (in termen van inleiding, verdieping etc.). Tijdens het gesprek werd de verduidelijkt hoe vanuit het centrale gegeven film en van de verschillende aspecten ervan, die behandeld worden een inhoudelijke samenhang bereikt wordt en werd gewezen op de belangrijke sturende en bewakende rol die de Onderwijscommissie speelt ten aanzien van het programma.

Studenten wezen op problemen die ontstaan doordat inleidende en verdiepende onderdelen parallel worden aangeboden. Het panel waardeert nadrukkelijk de inspanningen die de opleiding wil doen om ervoor te zorgen dat er inhoudelijk en didactisch sprake is van goede afstemming, inbegrepen het niveau van de cursusopbouw in de verschillende onderdelen. Uit de gesprekken met de studenten is gebleken dat bij de GAS-opleiding de Onderwijscommissie de door de studenten gesignaleerde knelpunten heeft weten aan te pakken en zo goed mogelijk heeft opgelost.

Het panel is van oordeel dat de samenhang en opbouw in het programma duidelijker tot uitdrukking worden gebracht. Het panel bepleit specifieke aandacht voor het bewaken van de samenhang in het programma voor studenten die op basis van hun vooropleiding de inleidende module niet hoeven te volgen, maar acht zijn opmerkingen niet van die aard dat ze de globale positieve beoordeling van de samenhang en van de sturende rol van de Onderwijscommissie ondergraven.

Oordeel van de commissie:

Het oordeel van het panel over het facet 'Samenhang programma' is: voldoende.

Facet 2.4. Studielast

Het panel stelt vast dat naar verwachting sprake zal zijn van een stevige studielast. Dit bleek ook duidelijk uit het gesprek met studenten die deelnemen aan de GAS-opleiding, de voorloper van de master na master, die door de gevraagde inspanning echter niet afgeschrikt werden. Uit gesprekken met opleidingsmanagement en docenten blijkt dat de opleiding zich voldoende bewust is van de noodzaak om de studielast te bewaken en in toom te houden, in het bijzonder de spreiding van papers in het 2^e semester van de opleiding.

De Onderwijscommissie verzekert ook dat zij indien nodig uit de studietijdmeting de passende conclusies met betrekking tot het programma zal trekken.

Het panel apprecieert dat de Onderwijscommissie de problematiek onderkent en heeft waardering voor de inspanningen die ze reeds heeft gedaan en die ze van plan is te doen

Oordeel van de commissie:

Het panel beoordeelt het facet 'Studielast' als voldoende.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

Uit de ervaring met de GAS-opleiding blijkt dat studenten met onderling verschillende vooropleidingen zonder problemen doorstromen binnen het programma en het ook met succes afronden. De inleidende modules moeten de voorkennis van studenten op academisch niveau opvangen / verbreden. Dit leidt tot het gevaar dat voor sommigen bepaalde modules te licht zullen zijn. De opleiding moet de balans tussen te veel vs. te weinig aanbieden in die inleidende modules goed bewaken. Naar aanleiding van gesprekken met het opleidingsmanagement en docenten tijdens het locatiebezoek het panel stelt met waardering vast dat de docenten veel aandacht hebben voor die verschillende achtergronden van studenten en waar nodig voor aangepaste begeleiding zorgen. In de toekomst, vooral indien er sprake zou zijn van een instroom die groter is dan de personele en materiële capaciteiten die ter beschikking staan, zou de opleiding zich echter wellicht genoodzaakt kunnen zien om het aantal studenten dat jaarlijks kan instromen te beperken. Het ontbreken van enige inhoudelijke toegangseis zou het instellen van een selectieprocedure dan buitengewoon moeilijk maken. Uit de gesprekken bleek dat de faculteit en de opleiding zich hiervan terdege bewust zijn.

Oordeel van de commissie):

Het panel beschouwt het facet 'Toelatingsvoorwaarden' als voldoende.

Facet 2.6. Studieomvang

Voor studenten die in een verwante aanvullende opleiding reeds bepaalde onderdelen hebben gevolgd, wordt de mogelijkheid geboden om uit de ruime aanvullende module opleidingsonderdelen te kiezen, zodat ze toch een volwaardige opleiding van 60 studiepunten kunnen volgen.

Het panel dringt er wel op aan dat de opleiding een heldere en eenduidige procedure zou uitwerken voor de concrete invulling van het programma van de individuele studenten, rekening houdend met hun voorkennis.

Oordeel van de commissie:

Het facet 'Studieomvang' wordt door het panel als voldoende beoordeeld.

Facet 2.7. Masterproef

De masterproef voldoet aan de decretale voorwaarden inzake studiepunten.

Het panel is positief over de wijze waarop de opleiding omgaat met de keuze van het onderwerp voor de afstudeerthesis en met de intensieve begeleiding, die het mogelijk maakt een degelijk resultaat te bereiken. Naar gelang van het onderwerp zijn contacten met het beroepsveld mogelijk.

Het panel ondersteunt de inspanningen van de opleiding om te komen naar een beoordelingssysteem met twee lezers en heeft er zich kunnen van overtuigen dat die inspanningen minder vrijblijvend zijn dan uit de formulering in de aanvraag zou kunnen afgeleid worden.

Oordeel van de commissie:

Het panel beoordeelt het facet 'Masterproef' als voldoende

Samenvattend oordeel onderwerp 2: Programma

Ook al worden bij verschillende facetten opmerkingen geformuleerd en zal de opleiding dus nog een aantal zaken verder dienen uit te klaren, toch is het panel van oordeel dat het voorgestelde programma zeker intrinsiek de nodige kwaliteiten bezit om het onderwerp 'Programma' als voldoende te kunnen beoordelen.

Overwegingen NVAO:

De NVAO stelt vast dat in het adviesrapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke grond de commissie dit onderwerp positief heeft bevonden. De NVAO sluit zich dan ook aan bij het oordeel van de commissie.

Conclusie NVAO:

Gelet op het bovenstaande beoordeelt de NVAO het onderwerp Programma als voldoende.

4.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

Het in te zetten personeel voldoet aan de eisen van academische gerichtheid. De stafleden zijn via de onderzoeksgroepen waartoe ze behoren nadrukkelijk bij onderzoek betrokken.

Oordeel van de commissie:

Het facet 'Academische gerichtheid' wordt door het panel duidelijk als voldoende beoordeeld.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

Uitgaande van een beoogde docent/student ratio van 1/21 en 50 studenten wordt de personeelsbehoefte geschat op 2,4 FTE.

Om die in te vullen zal de opleiding kunnen steunen op 3 à 5 full time ZAP-leden, bijgestaan door mandaatassistenten, op 0,7 FTE deeltijdse docenten en op 1 of 2 docenten uit andere instellingen van de associatie.

In de aanvraag werd geen duidelijk onderscheid gemaakt tussen de opdrachten die specifiek voor de opleiding dienen uitgevoerd te worden en die welke de studenten samen met studenten van andere opleidingen volgen (inleidende en verbredende module) en was ook niet duidelijk voor welk percentage de full-time ZAP-leden ter beschikking staan van de opleiding.

Tijdens het gesprek konden de docenten het panel ervan overtuigen dat de aanwezige ZAP-leden met assistenten in hun opdracht voldoende ruimte hebben om de opleiding te dragen.

Het panel acht het wel aangewezen dat er wordt nagedacht over welke maatregelen getroffen kunnen worden bij plotse stijging van de inschrijvingen. Met het huidige aantal docenten en een grote instroom lijkt met name de intensieve begeleiding door de promotor bij het afstudeerwerk gevaar te lopen.

Oordeel van de commissie:

Op basis van de verstrekte toelichting kan het panel de kwantiteit van het personeel als voldoende beoordelen.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Bovendien neemt een ZAP-lid de coördinatie van de opleiding op zich; hij wordt daarbij ondersteund door de Onderwijscommissie.

Oordeel van de commissie:

De kwaliteit van het personeel wordt door het panel absoluut voldoende geacht.

Samenvattend oordeel onderwerp 3: Inzet personeel

Alle facetten van het onderwerp 'Inzet personeel' zijn door het panel zonder reserve positief beoordeeld. Ook het onderwerp als geheel wordt dus als voldoende beoordeeld.

Overwegingen NVAO:

De NVAO stelt vast dat in het adviesrapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke grond de commissie dit onderwerp positief heeft bevonden. Het adviesrapport maakt inzichtelijk dat de opleiding gedragen wordt door academische onderzoekers en door docenten uit de beroepswereld. De NVAO neemt dan ook dit positieve oordeel over.

Conclusie NVAO:

Gelet op het bovenstaande beoordeelt de NVAO het onderwerp Inzet personeel als voldoende.

4.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen op de nieuwe campus maken de realisatie van het programma mogelijk.

Wel wijzen de studenten beperkte technische faciliteiten bij sommige seminars (camera's, montagemogelijkheden) op dit ogenblik. Gezien de grote belangstelling van de studenten voor hands-on ervaring en met name wanneer het aantal studenten zou stijgen, is dit een belangrijk aandachtspunt. Het panel beveelt aan dat er inspanningen gedaan worden om voldoende omkaderende apparatuur ter beschikking te stellen, zodat alle studenten die voor de betreffende seminars belangstelling tonen daaraan ook actief kunnen deelnemen.

Oordeel van de commissie:

Ook al meent het panel op mogelijke problemen bij grote belangstelling voor de opleiding en meer in het bijzonder voor specifieke onderdelen te moeten wijzen, het acht ze niet van die aard dat ze een positieve beoordeling aan het facet 'Materiële voorzieningen' in de weg zouden staan.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

Studiebegeleiding en informatievoorziening zijn organisatorisch en personeel zo uitgebouwd dat de studievoortgang optimaal kan verlopen.

De studenten waarderen de inspanningen van de individuele docenten om problemen bij beperkte voorkennis weg te werken. De vraag kan gesteld worden of hier niet een meer structurele oplossing (b.v. mentoraat) kan uitgewerkt worden.

Oordeel van de commissie:

Het panel is van oordeel dat de studiebegeleiding voldoende is.

Samenvattend oordeel onderwerp 4: Voorzieningen

Beide facetten worden, zeker als de studentenaantallen niet onverwacht hoog uitvallen, voldoende geacht. Het onderwerp 'Voorzieningen' als geheel wordt door het panel ook als voldoende beoordeeld.

Overwegingen NVAO:

De NVAO stelt vast dat in het adviesrapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke grond de commissie dit onderwerp positief heeft bevonden. Het rapport toont aan dat de omstandigheden waarin studenten het programma in deze instelling doorlopen, beantwoorden aan de normen van hedendaags hoger onderwijs. De NVAO sluit zich aan bij dit positieve oordeel.

Conclusie NVAO:

Gelet op het bovenstaande beoordeelt de NVAO het onderwerp Voorzieningen als voldoende.

4.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Systematische aanpak

De beschreven kwaliteitscyclus, die zich nog ten dele in de implementatiefase bevindt en daarom nog niet helemaal uitgekristalliseerd is, wordt door het panel als realistisch beschouwd. Op basis van gesprekken en documenten stelt het panel wel vast dat de Onderwijscommissie zich duidelijk van mogelijke problemen bewust is en naar passende oplossingen zoekt.

Oordeel van de commissie:

Het panel kan de systematische aanpak van de kwaliteitszorg als voldoende bestempelen.

Facet 5.2. Betrokkenheid

De verschillende groepen worden op de ene of de andere manier bij de interne kwaliteitszorg betrokken, zij het niet systematisch. De wijze waarop studenten opleidingsonderdelen evalueren is deels docentafhankelijk. Maar feedback over wat met opmerkingen wordt gedaan is gebrekkig. De consultatie van het beroepenveld gebeurt via individuele contacten.

Het panel stelt vast dat de wil aanwezig is om op dit punt grotere inspanningen te doen voor een systematischere aanpak en op die manier de kwaliteitszorg te verdiepen.

Oordeel van de commissie:

Het panel beoordeelt dit facet dan ook als voldoende.

Samenvattend oordeel onderwerp 5: Interne kwaliteitszorg

Beide facetten van het onderwerp 'Interne kwaliteitszorg' worden positief beoordeeld; waar nog niet helemaal aan de eisen voldaan wordt, bestaat de vaste wil om de nodige inspanningen te leveren. Het onderwerp in zijn geheel krijgt dan ook het oordeel voldoende.

Overwegingen NVAO:

De NVAO stelt vast dat in het adviesrapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke grond de commissie dit onderwerp positief heeft bevonden. De NVAO sluit zich dan aan bij het oordeel van de commissie.

Conclusie NVAO:

Gelet op het bovenstaande beoordeelt de NVAO het onderwerp Interne Kwaliteitszorg als voldoende.

4.6 Continuïteit

Facet 6.1. Afstudeergarantie

Het panel is overtuigd door de gegeven garanties en acht de afstudeergarantie gegeven.

Oordeel van de commissie:

Het panel beoordeelt het facet afstudeergarantie als voldoende.

Facet 6.2. Investeringsen

Het panel heeft zich ter plaatse kunnen overtuigen van de investeringen die (ook) voor de opleiding gebeurd zijn in het nieuwe gebouw en ziet hier geen problemen.

Oordeel van de commissie:

De investeringen worden door het panel voldoende geacht.

Facet 6.3. Financiële voorzieningen

De opleiding wordt gefinancierd met de werkingsmiddelen van de faculteit. De enige inkomsten zijn de inschrijvingsgelden.

Het panel is van oordeel dat deze voorzieningen volstaan.

Oordeel van de commissie:

Het panel beoordeelt het facet 'Financiële voorzieningen' positief.

Samenvattend oordeel onderwerp 6: Conditie voor continuïteit

Het panel vraagt aandacht voor problemen die zouden kunnen ontstaan bij een grote toeloop van studenten, maar beoordeelt ondanks die kleine reserves alle facetten van het onderwerp 'condities voor continuïteit' en dus ook het onderwerp in zijn geheel als voldoende.

Overwegingen NVAO:

De NVAO stelt vast dat in het adviesrapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke grond de commissie dit onderwerp positief heeft bevonden. Het rapport toont aan dat UA financiële garanties biedt dat de opleiding kan gecontinueerd worden. NVAO sluit zich aan bij dit oordeel.

Conclusie NVAO:

Gelet op het bovenstaande beoordeelt de NVAO het onderwerp Continuïteit opleiding als voldoende.

5 Overzicht oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de NVAO uit hoofdstuk 4 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	V	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	V
		2.7 masterproef	V
3 Inzet personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 systematische aanpak	V
		5.2 betrokkenheid	V
6 Continuïteit	V	6.1 afstudeergarantie	V
		6.2 investeringen	V
		6.3 financiële voorzieningen	V

Eindoordeel: positief

6. Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding TNO kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van toetsingsrapport.

Het instellingsbestuur heeft geen opmerkingen of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van toetsingsrapport.

Bijlage 1 : Samenstelling commissie

De Commissie is als volgt samengesteld:

- **dr. Renée Van de Vall**, universitair hoofddocent aan de Universiteit Maastricht - Faculteit der Cultuurwetenschappen;
- **prof. dr. Frank Kessler** (voorzitter), Hoogleraar film- en televisiegeschiedenis - Universiteit Utrecht/ Instituut Voor Media & Re/presentatie;
- **de heer Luc Pien**, Belgisch regisseur/producer - Docent aan de Katholieke Hogeschool Limburg / Media & Design Academie te Genk als filmanalist.

Vanuit de NVAO is deze Commissie ondersteund door de heren Jorrit Snijder en Wim de Boer, die tevens fungeerden als procescoördinator. De Heer Marc Van de Velde fungeerde als extern secretaris.

Door de aanstelling van deze personen zijn volgende deskundigheden in de schoot van de Commissie verenigd:

- domeindeskundigheid in vakdiscipline en afnemend veld: mevrouw Van der Vall en de heren Kessler en Pien;
- onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek: mevrouw Van der Vall en de heren Kessler en Pien;
- evaluatiedeskundigheid : de heer Van de Velde.

Datum samenstelling commissie: 27 juni 2006

Datum aanstelling secretaris: 27 juni 2006

Alle commissieleden hebben een onafhankelijkheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Het toetsingsrapport is tot stand gekomen op basis van een adviesrapport in opdracht van de NVAO met het oog op toetsing van de nieuwe opleiding Master in de filmstudies en de visuele cultuur (master na master) van de Universiteit Antwerpen.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer # 1227

Dit toetsingsrapport is een advies ten behoeve van de Vlaamse Regering in het kader van de erkenning van een nieuwe opleiding. In dit rapport doet de NVAO uitspraak over de potentiële basiskwaliteit van de opleiding, maar neemt zij geen finale beslissing over de erkenning ervan. Tegen het rapport staan daarom geen beroepsmogelijkheden open. Eventuele bezwaren tegen dit toetsingsrapport kunnen worden bezorgd ten kantore van de Vlaamse Minister, bevoegd voor het onderwijs.